

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/172/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220207095
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2021:1220207095.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Hanou Posluchovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. I., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: K. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, D. - N. D., a nevedeného otca, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým: K. I., nar. X.X.XXXX, ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny A. I., R. Č..XXX/X, A. I..

II. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého: K. I., nar. X.X.XXXX, vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet ústavného zariadenia, v ktorom je maloletý umiestnený, a to od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 11P/38/2019-13 zo dňa 5.3.2019, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným na tunajší súd dňa 03.03.2019 žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava súd o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by umiestnil maloletého K. I., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. I.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý žil s matkou a ďalšími štyrmi súrodencami v ubytovni H., I. C. X/B, D.. Po tom, čo matka prišla o prácu, a tým aj o možnosť ubytovania, starostlivosť o maloletého od 25.02.2019 zabezpečuje stará matka maloletého, pani K. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá ale nemá zabezpečené bývanie, kde by mu mohla poskytnúť potrebnú starostlivosť. Matka preto navrhla, aby maloletý bol umiestnený do Centra pre deti a rodiny do času, kým si nájde prácu a ubytovanie. Okresný súd Bratislava II uznesením č.k. 11P/38/2019-13 zo dňa 05.03.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny A. I., R. XXX/X, XXX XX A. I.. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 05.03.2019

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 11P/38/2019-30 zo dňa 15.12.2018 súd začal podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku ex officio konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým a súčasne vylúčil konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti na samostatné konanie, vedené pod sp. zn. 11P/172/2020.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, a to najmä rodným listom maloletého, lustráciami matky, sociálnou správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

Bratislava zo dňa 25.2.2019, správami Centra pre deti a rodiny A. I., obsahom pripojeného spisu sp. zn. 11P/38/2019 ako i ďalším listinnými dôkazmi.

4. Z obsahu rodného listu súd zistil, že maloletý pochádza z matky: K. I.Á., nar. XX.XX.XXXX, a nevedeného otca.

5. Zo sociálnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 25.2.2019 vyplýva, že maloletý mal k uvedenému dňu súrodencov O. K., nar. XXXX, R., nar. XXXX, I., nar. XXXX a A., nar. XXXX. Maloletý spolu so súrodencami a matkou žili v ubytovni Z. P. a neskôr v ubytovni H.. Matka maloletého prišla o prácu a neskôr aj o ubytovanie. Úrad dlhodobo spolupracoval s rodinou ohľadom starších maloletých dievčat, ktoré mali zanedbanú povinnú školskú dochádzku. Matka zabezpečovala starostlivosť o maloletého A. a K., ktorý nenavštevovali žiadne predškolské zariadenie. Toho času matka nemala zabezpečené bývanie a bola nezamestnaná, preto požiadala o umiestnenie maloletých detí do zariadenia.

6. Zo správy Centra pre deti a rodiny A. I. zo dňa 14.10.2019 vyplynulo, že adaptácia maloletého na centrum prebiehala bez výraznejších ťažkostí, spočiatku plakával po odchode starej matky (p. O.) z centra. Dňa 04.07.2019 absolvoval maloletý v sprievode zamestnancov CDR a taktiež starej matky návštevu biologického otca v ÚVTOS a ÚVV Q.. Otec je s maloletým v pravidelnom telefonickom kontakte. Matka maloletých po príchode maloletých detí do CDR prejavovala o ne záujem skôr sporadicky, ale od príchodu maloletej Natálie do centra (október 2019) začala komunikovať s deťmi intenzívnejšie.

7. Zo správy Centra pre deti a rodiny A. I. zo dňa 04.06.2020 vyplynulo, že o maloletého sa zaujíma najmä biologická stará matka p. O., ktorá je s deťmi v neustálom kontakte. Do novembra 2019 maloleté deti chodili k nej na krátkodobé pobyty. Matka javila záujem o deti skôr sporadicky, čo sa zlepšilo po príchode mal. R.. Počas zimných prázdnin 2019 a vo februári 2020 boli deti u nej na krátkodobom pobyte. Komunikácia s matkou je veľmi náročná, neprejavuje skutočný záujem o maloleté deti, nasľubuje im veci, ktoré nedodržiava. Maloleté deti boli u nej naposledy na krátkodobom pobyte od 15.2.2020 do 21.2.2020. T.č. čaká ďalšie dieťa.

8. Podľa lustrácie v Registri obyvateľov SR sa dňa 25.9.2020 narodilo matke ďalšie dieťa, mal. K. A..

9. Zo správy Centra pre deti a rodiny A. I. zo dňa 19.3.2021 vyplynulo, že maloletý K. pochádza z mimomanželského vzťahu, biologický otec otcovstvo neuznal a matka nebola schopná zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, preto sama požiadala o umiestnenie maloletých detí (I., nar. XXXX, A., nar. XXXX, K., nar. XXXX) do Centra pre deti a rodiny. Maloletý má X rokov a je to milý chlapec s hnedými vlasmi a očami. Súčasný zdravotný, psychický a emocionálny stav maloletého je dobrý. Maloletý má zabezpečenú primeranú starostlivosť a všestrannú stimuláciu psychického vývinu. Je veľmi iniciatívny a aktívny, spontánny. Psychomotorický vývin má v rámci vývinových noriem. Maloletý spolu so súrodencami (I. a A.) je od 11.11.2019 v starostlivosti profesionálneho náhradného rodiča. Pre zdravý fyzický a psychický vývin dieťaťa bolo potrebné zabezpečovať pravidelný režim, starostlivosť v stabilnom rodinnom prostredí. Pri činnostiach je samostatný, nespolieha sa na asistenciu dospelšej osoby, ak potrebuje pomoc, vypýta si ju. Je zvýšene pohyblivý, aktívny so sklonom k impulzivite. Najčastejšie sa hrá so starším bratom A.. Zapája sa tiež do spoločenských hier. Obľubuje pohybové hry. Od septembra 2020 navštevuje K. Š. C. T., v kolektíve detí je obľúbený, našiel si veľa kamarátov. Na jar 2021 sa plánuje jeho zápis do X. ročníka základnej školy. Súrodenci majú pevné citové väzby, pomáhajú si, podporujú sa. O maloletého ako aj o jeho súrodencov sa zaujíma najmä biologická stará matka pani K. O., ktorá je s deťmi v neustálom kontakte. T. č. udržiavajú telefonický kontakt. Snažila sa, aby mohla byť s deťmi, oslovila príbuzných, aby si ich mohla zobrať k sebe, nakoľko jej bytové podmienky sú nevyhovujúce (záhradný domček v koľajisku - ochrannom pásme železníc). K. má k nej vytvorenú silnú citovú väzbu. Maloleté deti po umiestnení do nášho centra chodili k nej na krátkodobé pobyty, neskôr sa s ňou stretávali počas pobytu u matky alebo v našom zariadení. Pani O. naposledy navštívila maloleté deti v našom zariadení dňa 04.12.2020, doniesla deťom mikulášske balíčky a darčeky. Maloleté deti (A., I., R. O. K.) boli u matky naposledy na krátkodobom pobyte koncom augusta 2020. Od tej doby osobne sa nestretli, udržiavajú telefonický kontakt. Matka žiadnym spôsobom neprispieva na výživu maloletého. Biologická rodina nevie zabezpečiť každodennú starostlivosť o maloletého, nemajú vytvorené vhodné podmienky. V roku 2020 bola opakovane vyhlásená mimoriadna situácia na území SR spôsobená pandémiou koronavírusu COVID-19. V súvislosti so šírením respiračného ochorenia vyvolaného novým

koronavírusom COVID-19 naše zariadenie prijalo v rámci zabránenia šírenia koronavírusu preventívne opatrenia. Na základe Vyhlášky hlavného hygienika t. č. nie je otvorený areál centra pre návštevy verejnosti, rodinných príslušníkov a blízkych osôb. K umožňovaniu a realizácii krátkodobých pobytov detí v rodine sa zatiaľ neprístupuje a budú riešené postupne, v zmysle prijímania preventívnych opatrení, s prihliadnutím na dodržiavanie COVID Automatu a pandemickej situácie zo strany vlády SR. Otec v rodnom liste maloletého nie je uvedený. Údajným otcom maloletého je syn pani O., pán K. O., t. č. umiestnený v ÚVTOS Q.. Menovaný od umiestnenia maloletého do zariadenia prejavuje o K. záujem, udržiavajú najmä telefonický kontakt. Určenie otcovstva je riešené na Okresnom súde Dunajská Streda. Súdne pojednávanie v tejto veci bolo vytyčené na deň 17.03.2021, no bolo odročené.

10. Matka maloletého sa na pojednávanie, ktorého termín bol ustanovený na deň 30.03.2021 nedostavila, svoju neúčast' neospravedlnila, predvolanie mala doručené podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

11. Stará matka maloletého dieťaťa p. K. O. na pojednávaní dňa 30.3.2021 uviedla, že zatiaľ nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletého. Býva v záhradnom domčeku. Mal jej byť pridelený sociálny byt, ale dosiaľ sa tak nestalo; navyše má už aj pokročilý vek a netrúfa si na starostlivosť o deti, hoci sa o ne zaujíma. Pokiaľ ide o jej syna, ktorý je biologickým otcom maloletého K. aj mal. I., tak t.č. je vo výkone trestu. Jeho otcovstvo zatiaľ nie je určené, súdne konanie prebieha na Okresnom súde Dunajská Streda.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 30.03.2021 uviedol, že je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletým, nakoľko rodina nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o neho. Domnelý otec je vo výkone trestu a stále nebolo rozhodnuté o jeho návrhu na určenie otcovstva. Stará matka nemá vhodné ubytovanie. Nemajú informáciu o tom, žeby matka prejavila záujem o návrat maloletého do rodiny. Všetky nepĺnoleté deti matky, okrem mal. K., nar. XXXX, sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny A. I.. Čo sa týka výživného, navrhovali matke uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého v sume 30 % zo sumy životného minima.

13. Podľa § 44 ods. 1 Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) - c) Zák. o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

15. Podľa § 44 ods. 4 Zák. o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 54 ods. 1 Zák. o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zák. o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

18. Podľa § 54 ods. 5 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zák. o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zák. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 81 ods. 2 Zák. o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

24. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonané dokazovanie súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd mal preukázané, že matka maloletého dieťaťa sa nedokáže o dieťa riadne postarať, nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o neho a najmä nejaví úprimný záujem o maloletého a jeho návrat do rodinného prostredia. Taktiež ostatné neplnoleté deti matky (okrem mal. K. narodeného v septembri 2020) sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny A. I.. Maloleté deti (A., I., R. O. K.) boli u matky naposledy na krátkodobom pobyte koncom augusta 2020, od tej doby sa osobne nestretli a udržiavajú len telefonický kontakt. Ani na výživu maloletého matka žiadnym spôsobom neprispieva, čo taktiež svedčí o jej postoji ku svojim rodičovským povinnostiam. O maloletého ako aj o jeho súrodencov sa zaujíma najmä biologická stará matka maloletého K., pani K. O., ktorá je s deťmi v neustálom kontakte, avšak nevyhovujúce bytové podmienky ako aj vyšší vek jej neumožňujú prevzatie maloletého do osobnej starostlivosti. Domnelý biologický otec maloletého nemá dosiaľ určené otcovstvo a navyiac sa nachádza vo výkone trestu. Z uvedeného je zrejмый záver, že biologická rodina nevie zabezpečiť každodennú starostlivosť o maloletého.

25. Keďže sa nenašla žiadna blízka osoba, ktorej by bolo možné zveriť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, súd mal za to, že je v záujme maloletého, aby nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny A. I..

26. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z toho, že pomery matky maloletého dieťaťa nie sú známe s výnimkou toho, že matka je t.č. na rodičovskej dovolenke a vyživovaciu povinnosť má voči piatim maloletým deťom (R., I., A., K., K.). Súd preto v zhode s návrhom kolízneho opatrovníka uložil matke povinnosť platiť výživné na maloletého K. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, nakoľko vyživovaciu povinnosť si musí plniť každý bez ohľadu na schopnosti, možnosti a to aspoň v zákonom stanovenej minimálnej miere. Túto vyživovaciu povinnosť je matka v súlade v zmysle § 81 ods. 2 Zákona o rodine povinná poukazovať zariadeniu, kde je maloletý umiestnený, t.j. na adresu Centra pre deti a rodiny A. I..

27. Súd zároveň rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 11P/38/2019-13 zo dňa 5.3.2019 s poukazom na ustanovenie § 363 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko v danom prípade meritórnym rozhodnutím vo veci samej odpadli dôvody, pre ktoré bolo pôvodné neodkladné opatrenie nariadené.

28. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.